

[Hanne Reintoft.]

gerlige partiers side, ikke mindst fremskridtspartiet, har til lønindtægter — jeg husker holdningen til pædagoglønningerne — kan ingen vel påstå, at det skulle være en skadelig konkurrence for tandlægerne at have de absolut fornødne skoletandklinikker.

Den anden hovedårsag, som venstre angiver som grund til lovforslaget, er, at indretning og drift af offentlige klinikker i højere grad end dispensationstandplejen belaster de kommunale budgetter. Det er simpelt hen en usaglig og uholdbar påstand. Det er da fuldstændig rigtigt, at man sparer penge, men det er jo kun de steder, hvor børnene ikke får tandplejen. Beregninger, foretaget af amtslægerne i Vestsjællands og Nordjyllands amter, i Hørsholm og Sønderborg kommuner, viser, at den offentlige tandpleje er billigere end den private, hvis behandlingen har samme omfang, men selvfølgelig er den dyrere, hvis man i nogle kommuner slet ikke behandler børnene.

Tandlæge Tove Helms har direkte i Tandlægebladet i 1975 fastslået, at ubehandlet caries forekommer næsten 5 gange så hyppigt i mælketænderne og næsten 3 gange så hyppigt i de blivende tænder blandt dispensationsbørnene. Man må så konkludere, at det, venstre og fremskridtspartiet vil, er simpelt hen at fratage børnene deres tandpleje med de gener gennem livet, vi ved det vil give. Kort og godt, man vil spare, det er det, det hele drejer sig om. De andre ting er bare påskud.

Det fremgår klart af en af de nævnte betænkninger, at der er en ganske nøje sammenhæng mellem folks sociale stilling og tandsygdomsbilledet hos deres børn. Vi ved, at det er børn af forældre med lav social status eller børn af meget overarbejdede, meget overbeholdede, forældre, der ikke får tandbehandling. Lad mig derfor slutte med at understrege, at vores politiske krav, som vi opfatter som det aktuelle politiske krav, er i overensstemmelse med Dansk Tandlægeforenings ønske at få udbygget den offentlige tandpleje både for skolebørn og for førskolebarnet, ligesom vi ønsker, at tandplejen skal omfatte de 16-19-årige. Vi mener virkelig, at vi har mulighed for, som ministeren var inde på det, senere at spare

mange penge. Vi ved jo, hvor store tilskud i de ældre aldersklasser der må ydes til kostbar tandbehandling eller tandsanerung.

Alt offentligt materiale og alle undersøgelser dokumenterer, at en forsvarlig tandplejeordning, der får alle børn med, kun er sikret gennem offentlige klinikker, der også skaber det ensartede sociale tilbud. Vi må derfor tage skarp afstand fra de fremsatte lovforslag og tværtimod anmode om snart at få et lovforslag, der virkelig kommer dispensationerne til livs, så det bliver undtagelsesdispensationer og ikke noget, der kan omfatte mere end en tredjedel af landets kommuner.

Brusvang (CD):

På partiet centrum-demokraternes vegne har jeg følgende bemærkninger til de to forslag.

Vi vil naturligvis være åbne over for de argumenter, som er fremført nu af partiet venstre og fremskridtspartiet, og dem, som måtte blive fremført senere. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at vi er meget betænkelige ved de fremsatte lovforslag.

Jeg har i anledning af denne sags behandling fra klinikchef Schwenke modtaget et ret omfangsrigt dokumentationsmateriale, men da ministeren jo allerede har dokumenteret i vidt omfang, og da jeg er meget enig i de synspunkter, ministeren har fremlagt, er der ingen grund til, at jeg nu skal komme med en lignende argumentation og fremlægge et lignende materiale.

Vort hovedsynspunkt er dette, at sker behandlingen ved private tandlæger, er vi bange for, at det kun er en mindre procentdel af børnene, der får den fulde behandling. Der er ikke den tilstrækkelige tilskyndelse hos børnene og hos forældrene til at overholde de terminer, som måtte blive fastsat, og vi frygter også, at skal det hvile på de private tandlæger, vil der ikke være den samme mulighed for et opsøgende og et forebyggende arbejde. Det er ikke for os et spørgsmål om liberalisme eller socialisme. Vi ser i og for sig gerne privat drift så langt som muligt. Men hvor det er nødvendigt, må vi gå ind for en offentlig drift, og det er i hvert fald vort skøn i øjeblikket, at på dette punkt er det mest forsvarligt at lade det ske ved den offentlige tandpleje.